

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

י"ט בניסן - ד' דחזה"מ פסח תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - מ"ז

1. רבא - תמרות שנאכלו נחשבות מלוה ואינם מועילות לקידושין, דווקא כשאמר לה בזו ואכלה ובזו וכלה ובזו.. אבל אמר לה באלו ונתן אחת אחת, אפילו אם אוכלת אחת אחת - מקודשת, כיון שאוכלת משל עצמה. והביאו ברייתא כשיטתו, מה נאמר בה?
 - א. התקדשי לי באלון ברמון ובאגוז, או שאמר לה התקדשי לי באלו, אם יש בכולן שוה פרוטה - מקודשת, ואם לאו - אינה מקודשת.
 - ב. בזו ובזו ובזו, אם יש בכלם שוה פרוטה - מקודשת, ואם לאו - אינה מקודשת.
 - בזו נטלתו ואכלתו בזו נטלתו ואכלתו, ועוד בזו ועוד בזו - אינה מקודשת עד שיהא באחת מהן שוה פרוטה.
 - והנה - בהכרח המקרה הראשון עוסק כשאמר בתחילה באלו [שאל"כ הוא כמו המקרה השני..].
 - והנה בדין הראשון לא חילקו בין אוכלת למנחת שמעא מינה כדרבא.

2. מחלוקת תנאים: המקדש במלוה - אינה מקודשת, ויש אומרים: מקודשת. במה נחלקו?
 - א. להו"א - האם מלוה להוצאה ניתנה. וכפי שרב הסביר את טעמו שאינה מקודשת.
 - והקשו - שבסיפא שם נאמר: שכולם מודים שבמכר אפשר לקנות במלוה ואם להוצאה ניתנה במאי קני.
 - ב. רב נחמן: מדובר שאמר לה התקדשי לי במנה, ונמצא מנה חסר דינר, המ"ד שאומר שאינה מקודשת כיון שמתביישת לתבוע את זה, והמ"ד שאומר שמקודשת סובר שאינה מתביישת וסומכת דעתה שלבסוף תקבל את זה.
 - אמנם מה שאמר ר"א: התקדשי לי במנה, ונתן לה דינר - הרי זו מקודשת וישלים, זה לכו"ע כיון שודאי שמנה חסר 99 אינה מתביישת לתבוע.

3. מאיזו ברייתא רצו להוכיח כרב שהמקדש במלוה אינה מקודשת?
 - א. תנא קמא - התקדשי לי בפקדון שיש לי בידך, ומצאתו שנגנב, אם נשתייר הימנו שוה פרוטה - מקודשת, ואם לאו - אינה מקודשת, ובמלוה, אע"פ שלא נשתייר הימנו שוה פרוטה - מקודשת.
 - רבי מאיר - מלוה הרי היא כפקדון. ומ"מ משמע שהמקדש במלוה לכו"ע מקודשת.
 - ב. דחה רבא - שלשון הברייתא משובשת: שבמקום לחלק בין נשתייר ללא נשתייר היה צריך לחלק בין קבל אחריות ללא קבל. אלא יש לגרוס כך - ובמלוה, אף על פי שנשתייר הימנה שוה פרוטה - אינה מקודשת, ולר' מאיר מלוה הרי הוא כפקדון.

4. מה שורש מחלוקת התנאים [אליבא דרב]?
 - א. רבנן בבי רב - אם התחיל להוציא ודאי שאינו יכול לקדש, ונחלקו באופן שלא הוציא כלל, האם יכול המלוה לחזור בו ומי חייב באונסים.
 - ב. רבא דחה להם - לאונסים - לכו"ע מלוה נחשב ברשות לזה, כיון שמלוה לא גרע משאלה שאף שחוזרת בעינה חייב באונסים. אלא מחלוקתם רק לענין חזרה.
 - וכל זה לענין מלוה, אבל לענין שאלה שחוזר בעין: לכו"ע - השואל קורדום מחבירו, ביקע בו - קנאו, לא ביקע בו - לא קנאו.

5. התקדשי לי בשטר חוב, או שהיה לו מלוה ביד אחרים ונתן לה הרשאה עליהם, לר"מ: מקודשת, לחכמים: אינה מקודשת. במה נחלקו?
 - א. להו"א - ושטר חוב בהכרח הכוונה לשטר חוב שלה, ונחלקו האם מקדש במלוה מקודשת.
 - ב. מדובר בשטר חוב דאחרים - ואין זה כפילות כיון שנחלקו גם במלוה ע"פ וגם במלוה בשטר, והובאו כמה דרכים לבאר המחלוקת במלוה בשטר.
 - א. במלוה בשטר - לרבי: אותיות נקנות במסירה - חוב הכתוב בשטר, נקנה על ידי מסירת השטר.
 - לחכמים: צריך גם שיכתוב לקונה שטר מכירה על החוב וגם שימסור לו את השטר חוב, וכאן מדובר שמסר ולא כתב.
 - ב. בדברי רב פפא שאמר אדם שמוכר שטר חוב לחבירו צריך לכתוב לו קנה לך וכל שיעבודו וכאן מדובר שלא כתב.
 - ג. בדברי שמואל - המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו - מחול, ואפי' יורש מוחל, וכאן מדובר שמחל.
 - ד. כולם מודים לשמואל בשטר חוב - ונחלקו לגבי אשה - האם סמכה דעתה, ואומרת לא יעזבני וימחל לאחרים.